

Nro 25.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Köit Bétsben Septembernek 23-dik napján 1794.
esztendőben.

B E T S.

E mostan folyó Septembernek 14 ik napján, egy Rouland Henrik nevezetű Kis Mártoni Zsidó lakos, Erhard Jósef világi pap és Apostoli Protonotarius által, a' Schönbruni Cs. K. várnak udvari kápolnájában a' Fels. fő hertzegeknek és hertzeg asszonyoknak jelenlétekben meg keresztelgetett, melly alkalmatossággal Ferentz, János Nepomok, Jósef, Ferentz Paula, és Paduai Antal nevet nyert. Kereszt anyja. Mária Anna fő hertzeg asszony vólt. A' kereszttségnek végbe menetele után, következett szent mise alatt, az uti

vatsorának vétele által is bé iktattatott a' Catholica Anyaszentegyház kebelébe.

Hadi Történetek.

B. *Blankenstein* lovas Generál azt a' jelentést tette *Albert* Saxóniai Kir. herczegnek, e' pedig meg küldötte *Schwetzingeni* fő kvártélyából a' Fels. udvari hadi Cancellariának, hogy *Ein-sidel* Wurmser hűzár regementéből való hadnagy, és a' Banatusi Warasdi véghelyi regementből való hadnagy *Radulowich* ki ménvén *Bicony* felé portára, 's onnan *Schweigbe* és *Asselbe*, egy prédára ki ment Frantzia Commandóra bukkantak, azt vissza üzték, egy embert közzüök levágtak, egyet pedig el fogtak. Azután el foglalván *Radulowich* hadnagy a' *Schweigi* hidat, holott mintegy 60 gyalog Frantziák voltak, és által akartak a' *Mosella* vizén menni, velek öszve puskázott, 's hat embert a' földre terített közzüök. Hanem mások is ménvén a' patriótáknak segítségekre, kéntelen vólt kevés emberével a' *Schweig* és *Föhren* közt fekvő tetőkre vonni magát, holott oily vitézi batarságot mutatott, hogy tellyességgel hozzá nem férhetett az ellenség, 's ortza pirulással ment el onnan. Részünkről néhány ember és ló kapott sebet, de mindegyik türehetőt. Valamint a' fent nevezett hadnagyok, úgy *Wachofy* kaplár, és minden azon történetben jelen vólt köz vitézek ditsiretessen viselték magokat.

Gr. *Clerfayt* hadi Tármasternek *Fouroni* fő kvártélyából ide küldött jelentése a' jelenvaló hónapnak 7. 8. 9. és 10. napján esett hadi történeteket foglalgya magában, mellyeknek rövid summája ez: Mivel, *Agymond* Gr. *Clerfayt*, *Pilsen* mellett nagyon meg szaporodott, és szüntelen való mozdulásban lenni tapasztaltatott az ellenség: szükségesnek itilte ő, t. i. Gr. *Clerfayt* a' *Maus* mellett táborozó Cs. K. armádiának jobb szárnyát meg erősíteni. Ahozképest, Sept. 8.

ikán, reggel 8 batallion gyalogsággal, 12 escadron lovassággal, és 16 tábori ágyúval küldötte a' *Foureni* táborból, B. *Alvintzy* hadi Tármentest *Mastricht* környékére. B. *Werneke* F. M. Lajtnant, és B. *Kray* General Májor, a' kik már annakelőtte is ott feküdtek az alattok lévő corpusokkal, B. *Alvintzy* kormánya alá tétettek, és hogy annyival könnyebb egymással való egyesülések lehessen a' *Maas* túsó, és innenső pattyain táborozó Cs. K. seregeknek, *Mastricht* alatt, egy tábori hajó hidat építetett a' nevezett folyó vizen.

Gr. *Clerfayt* hadi Tármentest arról is tudósította a' Fels. udvari hadi Cancelláriát, hogy minekutánna a' *Condé* várban feküdt Cs. K. őrizet, a' *Valentziai* őrizettel egyenlő pontok alatt szabadon bocsátatott volna, Sept. 9-ik napján érkezett azzal *Mikovinyi* General Frantzia őrizet alatt, a' *Mastricht* előtt álló Cs. K. vigyázó seregekhez.

Azt is jelenti Gr. *Clerfayt*, hogy a' *Luxenburgi* tartományban, a' *Lahayi* és *Izeli* környékről, *Virtonig* egy Frantzia corpus, egy más corpus pedig, *Longvinál* mind néppel, mind áruállérralval öregbítettén, *Arlonig* nyomultak. A' két Fr. corpus mintegy 5 vagy 6000 emberből álló volt. Már annakelőtte meg jobbitatták magok előtt az utakat, de még sem lehetett előre ki tanulni, melly felé igyekezzenek. Azután következett nap jött világosságra, hogy a' *Mosella* melle, nevezetesen *Aubange* alá mentenek légyen.

Frigyes Belgyiom.

A' *Brédai* kerületnek déli részében *Ettentől* fogva *Dorstenig* 3000 Frantzia telepedett le. A' *Hollandiai*, *Angliai* és *Hannoverai* égyesült seregek *Bréda* és *Gertruidenburg* közt lévő lineán táboroznak. A' *Yorki* és *Orániai* hertzegek, nemkülömben B. *Boliv* F. M. Lajtnant Herzogen-

buschba mentek *Sept.* első napján. *Brédának* minden külső városai el égettettek *Geiseau* General és vár *Commendánsa* parantsolattyából, ne hogy oda férkezvén a' Frantziák, magokat azokba el rejtvé, ártalmára lehessenek a' belső városnak, és erősségnek. — Benn a' városban fel szedettek a' kövek az uttzákról. Az oda bé költött szemekkel bé vezéreltetett Frantzia tiszt, egy Hagai levél szerént, nem *Brédának* fel kérettetésére, hanem annak jelentésére ment be, hogy az Anglusok és Hannoveranusok ellen hozattott szörnyü végzése a' Parisi Conventnek el töröltetett, és már most, valamint más hadi foglyoknak, úgy az Anglusoknak és Hannoveranusoknak is pardon fog adattatni.

A' *Brédaiak* így irnak *Sept. 3-ik* napján. Mai napig még semmi nevezetes dolgok nem történtek, már egészlen meg szoktunk a' Frantzia portázóknak katonáinkal való apró tsataiknak nézéséhez, mellyekben mind két részről sok ember elveszti életét, azomban sem egyik, sem más részről semmit nem végzenek. Sokan úgy vélekednek, hogy városunkat nem fogja az ellenség formalis ostrom alá rekeszteni, nintsenek is olly nagy számmal, a' mint eleinte róllok gondoikoztunk. Azomban még is szemen tartya őket a' mi várbeli kormányozónk *Geusau* General Májor, és maga is minden nap ki szokott menni a' veszedelmes postoknak meg vizsgálására. A' Magistratusnak távol-létében katonai Commissió alatt vagyon városunk és erősségünk, mellynek rendelései szerént kellek a' lakosoknak magokat viselni. Ez a' Commissió minden nap gyűlést tart a' tanáts házban a' polgarság kerésenek, avagy panálszáinak meg hallására, és el-igazítására. Egyszer mind azt a' parantsolatját is ki hirdettette, hogy minden eleséggel kereskedők, p. o. kenyér sütők, mézfarosok, serfözök s. a. t. a' kik városunkból ki költöztek, minden halasztás nélkül térjenek vissza honnyokba, külömben minden hatra hagyott jószágaik kótya vetyere fog hányattatni.

Sept. 6-ik napján költ Amsterdami levelek befűzilik, hogy a' *Yorki* hertzeg vezérlése alatt 15 ezer Austriacusok kaptasolták légyen magokat ölzve az Anglusokkal. Gr. *Clerfayt* hadi Tármester meg parantsolta a' *Trieri* Frantziák éllén küldetett Generalisoknak, hogy minél előbb üsse- nek azokra, 's vegyék el tőlök a' várost. (E- pen most olvassuk egy *Sept. 12-ik* napján költ Frankfurti magános levélből, hogy a' nevezett hólnapnak 10 napján meg veriék az égyyesült se- regek *Trier* mellett a' Frantziákat, és hogy a' várost is el vették tőlök. Minthogy a' múlt szom- bati Bétsi diariumban jelentetett hadi történetek *Sept. 10-ik* napjáig érnek, és még is semmi em- lékezetet nem tesznek ezen tárgyról, méltán ké- telkedhetünk a' Frankfurti levélnek igazságáról). Ezen fel tételnek szerentsés vagy szerentsétlen ki- menetelétől függ a' *Maas* vize mellett táborozó seregeknek vagy előre, vagy hátrabb való me- nések. A' mint moadatik, általköltözöit a' nagy armádia a' *Maas* vizén.

Német Birodalom.

Egy Koloniái levél szerént *Mastricht* sem völt még nagyobb veszedelemben, mint most, hogyha ezt is el talállya az ellenség venni, úgy ósztan a' Rajna bal partyán lévő tartomány sem menekedhetik meg kezeztől. Hogy már régtől fogva el látták azt a' *Mastrichti* lakosok, hogy városok ostrom ala fog vettetni, abból ki tet- zik, hogy soktehetősebb lakosok betsesebb por- tékáikkal más bátorságosabb helyekre költöztek. Melly üres legyen ez a' váras, onnan világos, hogy minápában egy itten (ércsd Kolóniát) tar- tozkodó idegen úr *Mastrichti* esmerőséhez irván, hogy ott egy jó és tagas szállást fogadna egy- ott mulató uraságnak, illyetén valaszt vett: Kér- lek ird meg, mitsoda nagyságu, és a' varasnak mellyik rélzében kíván az az úr magának szállást fogadni, mivel tsak nem az egész varast ki lehet bérbe adni s. a. t.

Aquisgranumból, sőt masunnan is arról tudositatunk, hogy General *Kroy* *Mastrichtban* fekvő seregének öregbitésére 8 batallion gyalogság és 6 escadron gyalogság küldetett légyen B. *Alvinzy* hadi Tarmester vezérlése alatt, előre el látván azt Gr. *Clerfayt*, hogy a' Frantziák nem sokára próbát fognának *Mastricht* ellen tenni. A' Valentziából vissza jött tisztek beszéltették, hogy a' Cs. K. seregeknek onnan lett ki menetelek után minden kapuk bé zárattak, az ott tartózkodott emigránsok fel kerestettek, és többeire már mind agyon lövették. A' lakosok közül is nem kevesen fogattattak meg, a' tulajdonittatván nékiek leg nagyobb vétkül, hogy a' Fels. Császárt, oda lett be menetelekor rendkívül való örömmel fogadták, sőt hogy ki fogván hintajából a' lóvakat, magok vonták azt a' városba bé. A' ki azóltától fogva vagy valamelly közönséges hivatalt viselt, avagy némünémüképen örvendett a' régi szokás, rendtartás és békesség vissza állításának, haza-árúlónak tartatik, 's mint olyan kemennyen meg büntetetik. A' *Valentziában* volt Cs. K. őrizet közül, már is 4500 ember érkezett a' *Fouroni* fő kvártélyba. A' *Condéi* őrizet is *Sept. 9-ik* napján váratott, Ugy hallatik, hogy *Mastricht* környékén nagyon meg szaporodtak a' Frantziák, és hogy 10 naptól fogvást maga *Pichegru* Fr. General is a' *Tongeri* táborban légyen.

Eggy *Geldriből*, nevezetesen *Venlóból* jött levél ezeket beszéli: Még múlt hónapnak 13-dikán hallottuk *Bredának* bé zarattatását. Az el-lenség oda való közelgetésének alkalmatosságával, mingyárt ki tsapott az abban lévő *Hollandiai* őrizet, és vissza is üzte a' Fr. előre ment se-reget; hanem tsak hamar azután 40000 emberré vették azt körül a' Frantziák. *Aug. 31* dikén dél előtt 11 órakor, dél után 1 óráig, három Cs. K. kurok mentek itten által *Hagába*, és még most is szüntelen járnak ezen keresztül. A' Cs. K. magazinum parantsolatot vett, hogy *Vennél* tovább ne menyen, a' város alatt lévő hajók

a' vár bástyain fekvő ágyúknak őrizete alatt vagynak. A' város körül lévő előfák mind ki vágattak — igen sok pattantyusok érkeztek ide, és hólnap hat ágyúkkal rakott hajók várattatnak. Portázní járó katonáink éjjel nappal vigyáznak a' *Maas* vize partján. — A' Frantziák hozzánk egy jó órányira *Eyndhoven* alatt tanyáznak, gyakran öszve akadnak egymással a' Hollandus és Frantzia tábori vigyázok. Az Anglusok és Hannoveranusok még is *Hinton* mellett, *Herzogenbuschtól* egy órányira fekszenek, hanem bagáziájok által vitetett a' *Maas* vizén. Minden héten 300 ökör megyen itten által Cs. K. katonák fedezése alatt, 's *Mastricht* felé hajtatnak. Ebben a' szempillantásban erős ágyúzást hallunk, de nem tudjuk, mellyik részről jö hozzánk a' hangja s. a. t.

Egy *Sept. 9-ik* napján költ *Aquisgranumi* levéiből azt olvassuk, hogy néhány napoktól fogva szüntelen való mozdulás tapasztaltatott a' *Foureni* fő kvártélyban; hogy B. *Alvintzy* hadi Tár-mester vezérlése alatt 8 batallion gyalogság, és 12 escadron lovasság ment *Kray* General segítségére; hogy *Werneck* General is oda parantsoltatott corpusával marsirozni; hogy *Mastrichtban* B. *Alvintzy* fog lenni a' kormányozó; és hogy ma vagy hólnap véres ütközet esik a' két hadakozó fél közt, mellytől fog Hollandiának szerentséje és szerentsétlensége függeni; hogy a' Cs. K. seregeknek *Maas* vizen lett által meneteleknek alkalmatosságával 39 emberünket, ölt és sebesített meg az ellenség artillérijának tüze. s. a. t. Epéu jókor jött ez a' segítség, másként az ellenségnek soksága miatt, ki gázolhatatlan vészedelembe esett volna *Kray* General corpora. *Latour* és *Lilien* Cs. K. Generalok vissza mentek a' *Karthusba* (*Liittichnek* *Maas* vizén innen fekvő külső városába), a' honnan szüntelen szemem tartyak az ellenségnek mozdulásait. *Jourdan* Frantzia Generálnak fő kvártélya *Tirlemont* mellett *Leau* nevű helységben vagyon, holott reitentő-

képen bé sántolták magokat a' Frantziák. A' *Sambre* és *Maas* vizei körül fekvő ármádiájok 15000 emberrel öregbítettett, azok közzül, a' kik ennekelőtte *Valentziát* és *Condét* bé zároltatva tartották. A' *Condéi* várban feküdt Cs. K. orizet ma reggel érkezett ide, 's hólnap *Koblentzbe* fog marsirozni.

Albert Saxóniai Kir. hertzegnek jelentése szerint, 9198 lovasok, és 55179 gyalogok vagynak kormánya alatt a' Német Birodalombeli seregek közül; más seregektől pedig 5383 lovasok és 24783 gyalogok. Ezek közt vagynak a' *Blankenstein* lovas General, és a' *Hohenlohe* örökös hertzeg és Prussus General Lajtnant corpussai is. A' Rajna mellett imitt amott táborozó Prussiai ármádia, mind öfzve 16 gyalog regimentből, 10 batallion könnyű gyalogságból, 85 escadron lovasságból, az első gárda batallionból, 1 batallion gyalog vadászokból, és mintegy 1600 főből álló patantyus seregből áll, melyek mind öfzve 50 ezer emberre mennek, ide számlálván a' *Hohenlohe* örökös hertzeg corpussát is. A' Brandenburgiai Választó Fejedelem, t. i. a' Prussiai király, tudtára adatta a' *Ratisbonai* imperialis diaetának, hogy a' Lengyel Országi zenebonák miatt contingentijának, az az, a' réa, mint Német Birodalombeli V. Fejedelemre esett hadi seregnél többet nem adhat a' Frantziák ellen.

Olasz Ország.

A' *Corsicai* és *Caprajai* vizeken sok Frantzia zsákmányozó hajók úfzkálnak, a' kereskedést akadályoztatják, és már is sok Anglus, Spanyol, és Portugalliai kereskedő hajókat rablottak el.

A' *Don Langdra* kormánya alatt lévő Spanyol flotta, melly magát a' *Hotham* Anglus Admiral flottájával öfzve kaptsoiván, egy darabig *Provinciának* partjai körül úfzkált, 'és a' *Juani* ki költő helyben lévő Fr. flottát blockirozta, avagy

bé zárva tartotta, hirtelen parantsolatot vett a' *Barcellonai* ki kötő helybe való menetelre. *Aug.* 13-ik napján a' Spanyolok és Frantziák közt történt viadal, és az elsőbbségnek meg verettedések után, a' *Rosasi* ki kötő helyet is el foglalták az utólsóbbak, és már annyira előre nyomúltak *Katalóniában*, hogy annak nevezetes városa és ki kötő helye *Barcellóna* is veszedelembe forogjon. *Mindezeket a' Bécsi Diariumból olvastuk.*

Nagy Britannia.

Londonból illetén foglalatu levél érkezett hozzánk: „*Lord Howe* úgymond, az ellenkező szelek miatt, még most is a' sz. Ilona ki kötő helyében (*Spitheadtől* nem messze) múlat flottájával. Tegnap érkezett ide Bétsből *Lord Spencer*-nek első kurirja, tellyes reménységgel vagyunk, hogy a' Római Császár, udvarunkal égyezőleg, és tellyes erővel fogja a' Frantziák ellen való háborút folytatni. *Gr. Mercy d'Argenteau*-nak halála semmi akadályt nem okozott ezen sarkalatos dolognak folytatásában. A' Császárnak királyunkhoz saját kezével irt és küldött levelét *Gr. Stahrenberg*, ide való Cs. K. követ adta kézhez. Még most is sok lakosok bujdosnak innen ki, 's mennek Amerikába, töbnire olyanok, a' kik Angliának, a' mostani környülállásokhoz képest meg szorított szabadságával meg nem elégedvén, nagyobb szabadságot reménylenek az Amériikai republicában. Egy *Londonban*, *Aug.* végén közönségessé tétetett lista szerént, *Febr.* első napjától fogva, *Aug.* első napjáig 67 Frantzia, 13 Svéciai, 11 dániai, 1 hollándiai, 1 prussus, 2 Amériikai, egy szóval, 96 hajókat vettek el a' Brittusok. Ellenben 236 Anglus, 32 Hollandus, 4 Svecus, 5 Portugallus, 3 Prussus, 5 Amérikanus, és így, mind öszve 288 hajok estenek Frantzia kézbe. Múlt 1793-ik elztendőben, *Februariustól* fogva első Augustusig, 299 Frantzia, és 81 más nemzetbeli hajókat foglaltak el az Anglusok; a' Spanyolok 21 Frantzia és 9 más hajókat;

a' Hollandusok 2 Frantzia hajót. Ellenben a' Frantziák 568 Anglus és 120 más nemzetbeli hajókat. Következésképen, az égyyesült hatalmaságok 412 hajókat nyertek másoktól; a' Frantziák pedig mind öszve 688-at. Ez a' lista szórúl szóra bé vagyon iktatva a' múlt szombaton dél után költ Bétsi diariumba, a' 2730 ik lapon.

Sept. első napján sok ágyú ropagások által tetetett Londonban közönségesse, Calvi erős várának az Anglusok által lett el vétetése, melly azután következett napon hollzasan le vólt íratva ad udvari újság levelekben is. A' Brittusok részéről Stuart Generál Lajtinánt, a' Frantzia republika részéről pedig Casabianca divisionalis Generál készítették a' capitulátiót, mellynek rövid summája e' vólt: 1. hogy a' Frantzia őrizet minden tábori betsüllettel mennyen ki a' nevezett várból, 's vitetessen Túlonba. 2. Az ott találtatott artilleria és magazinum legyen a' Brittusoké. 3. A' kiknek tettzeni fog Calvi lakosai közül, szabadosan el mehetnek a' Frantzia seregekkel Túlonba. Calvinak egész ostromoltatása alatt, 2 kapitány, 3 alsóbb rangú tisz, és 25 köz ember hóit meg; 4 kapitány, 4 alsóbb rangú tisz, és 52 köz ember esett sebbe. A' Calvi ki kötő helybe találtatott Frantzia hajókat is el foglalják az Anglusok. Hood Admiral, és a' kórmánya alatt lévő tisztek, a' kik a' közép tengeren való hollzas szolgálatyok által nagyon el lankadtanak, sőt sokan betegségbe is estenek, vissza térnek Angliába, és Sir Hyde Parker megyen Hood helyére. A' közelebb napkeleti Indiából vissza tért kereskedő hajókról 1500 matros, az az, hajos legény vitetett el a' Howe Flottáján való szolgálatra. A' Londoni cabinet szüntelen való gyűléseket tart, mellyek a' Frantziák ellen való háborúnak továbbbi folytatását, tárgyazzák.

Sept. 2 ik napján két posták érkeztek Spanyól országból, nevezetessen, a' Corunnai ki kötő helyből Londonba, a' mellyek által Biscája ne-

vezetes ki kötő helyének *Sebastianopolisnak* Frantziák által lett el foglaltatása meg erőssitetett; holott egynéhány Anglus hajók is Frantzia kézre jutottak. A' papság, a' nemesség, és a' nevezetesebb kereskedők még a' varás fel adattatása előtt ki költöztek abból. Onnan 10000 embert, és sok ártillériát küldöttek a' Frantziák, ugyan Biscájának népes, nevezetes és gazdag városa, *Billau* ellen.

Lengyel Ország.

A' mit már előre is lehetett a' környülállásokból gyanítani, immár bé tellyesedett. *Sept. 6. ik* napján féibe szakasztotta a' Prussziai király ármádiája *Warsóviának* ostromát, mellyet ekként ad elő egy *Bertini* tudósítás, 's ez után a' *Bétsi* udvari diarium is. Azonközben, *úgymond*, hogy a' *Warsóvia* előtt táborozó Prussiai ármádia, fardhatatlan munkai, 's nevezetesen múlt hólnapnak 26 és 28 ik napjain ellenségein vett diadalmai után egészlen az utolsó redutáig nyomtá volna a' Lengyel insurgenseket, és már a' városnak elvételésénél egyéb hátra nem lett volna: ime egészében igen veszedelmes insurrectió támadt a' déli Prussziában, melly a' *Warsóviaiaknak* titkos ingerléseik, hazug igireteik, és a' szabadságról való hetytelen gondolatok által gerjesztetett. Ez az insurrectió, avagy pártosság öly hamar lábra kapott, hogy az apróbb nemességnek nagy része, néhány nevezetesebb embereknek vezérlések alatt lóra ült, és azokat a' jobbágyaikat, a' kik előbbi szolgálatjoknak nyomó igájától meg szabadittatván, tsendességben éltenek mostani bölts és kegyelmes királyoknak királyi páczája alatt, erőszakossan fel háborították. Ezek tehát külömbkülömb nemű fegyverrel, sőt meg ártillériávalis fel fegyverkézv é öfzve adták magokat, azokat, a' kik velek tartani nem akartak, fenyegetésekkel kényszerítették, sok helyeken akasztófákat állítottak fel, sok városokat fel prédáltak, az ott találtatott királyi kasszát, és tisztviselőket el

rablották, néhány apróbb katona comandókra rajtok ütöttek, lötték, vágták, öiték, a' litzes és gabonás táraikat, sőt még Silésiának néhány felső helysegeit is fel gyújtották, az ország útyain tolvajok módjára rablottak, és pusztítottak, a' posta járásokat kétfelé vágták, és ambar imitt amott hatalmas ellentállókra taiáltanak légyen is, még is mindazáltal csak ugyan módot találak, *Graudentztől* a' *Vistula* vizén *Warsóvia* felé ment, 's tábori munitióval meg terhelteett 11 hajóknak el foglalására. Illyetén környülállások közt, egész déli Pruffzia, és Silésiának véghelyei is végső el pusztításnak tárgyául lévén ki tétette, az el vesztett munitiókat is, a' fegyveres tárnak távoly létele miatt nem lehetővén rövid idő alatt ki pótolni, következésképen az ellenségnek batteriait és erőssegeit, úgy a' mint kellett volna, rontani: arra határozta meg magát ő Prussiai Felsege, hogy *Warsóviának* további ostromát félbe szakassza, kedvezőbb időkre halassza, egész ármádiájával egygyütt *Sept. 6-dikán Raszinba* mennyen, 's egy olly helyet válasszon hadi seregeinek, holott alkalmas eszközökhöz nyúlhasson a' déli Prussiában támadott zenebona tűzének egyszeriben való meg öltására, és az azt tamasztóknak, és gerjesztőknek meg büntetésekre. A' *B. Fersen* kormánya alatt lévő Orosz hadi seregek is *Piacseznáig* vonták még a' nap magokat: vißza s. a. t.

Egy *Sept. 4-ik* napján költ *Poseni* level be-szélli, hogy *Diettert*, *Obester*, azon városnak com-mendánsa egy, granatéros batallionnal, 's egy-néhány száz vasasokkal, dragonyosokkal és huszárokkal, 's három ágyúval *Gnesnába* marsiro-zott, az ott lévő *confoederatusok* ellen. Oda indúltak *Manstein* General és *Székely* *Obester* is az alattok lévő seregekkel (és így nem igaz, hogy *Székely* *Obester* oroszva meg öiettetett volna), de sem egyik, sem másik nem lephette meg őket, mivel mihélyt értesekre esett a' Prussusoknak megeteleik, mingyárt szélllyel oszlottak, és ma-

gazinumaiknak, 's ártillériaiknak hátra hagyásával a' sűrű erdőkbe rejtették el magokat, a' hol lehetetlen lett volna a' rendes katonaságnak hozzájuk férkezni. És így minden akadály nélkül bé mentek a' Prussusok *Gnésnába*, 's nagy örömmel fogadtattak a' lakosok által.

Szekely Obester következő proclamatiót küldött a' déli Prussiának kormány székeihez: Tetzett, *úgymond*, ő Felségének a' királynak, a' déli Prussiában véletlenül támadott zenebonának le tsendesítésére engemet elegendő gyalog 's lovas sereggel, és ártillériával küldeni, és nékem kegyelmessen meg parantsolni, hogy minden kormany székeket serkentenék hivatallyaiknak folytatására, egyfzersmind minden egyházi és világi, felsőbb és alsóbb rangú előjárokknak következő pontokat adnék tudtokra: 1. hogy valaki fegyverben találtatik, akárki légyen az, minden törvény és halasztás nélkül, vagy le vagattasson, vagy fel akasztasson. — 2. Minden fő embereket, akár papi, akár világi rendből valók légyenek azok, a' kik okai és indítói ezen zenebonának, vagy mingyárt fel akasztassam, vagy hóltig való sántz ásásra küldjem, és hogyha feleségeik is részeseitenek ezen vétekben, azokat is hasonló büntetés alá rekefeszem, és minden öröksegeiktől meg foszszam. 3. Minden gyanús személyeket, akár mellyik nemből valók légyenek azok, fogattassam meg, 's küldjem valamellyik várba rabságra. 4. Hogyha valamellyik nemesnél, papnál, avagy tsak jólzágaikban is valaki találtatni fogna az insurgensek között, és őket, vagy maga a' birtokosúr, vagy annak tisztyivelői, vagy nékem magamnak, vagy a' leg közelebb való comandónak, vagy valamellyik polgári tanátsnak által nem adja, sőt el tagadja, és ei rejtezteti, neimtsak köteles leszen az olyan nemes, a' vagy pap az okoztatott kárnak ki pótolására, hanem ennekfelette, a' körülállásokhoz kepest, halálra büntetessen. 5. Minden vallásbeli pap köteles leszen meggyéjenék, betsületének, és jövedelmének vesztésege alatt,

ezen királyi parantsolatot minden vasárnapokon, és innep napokon meggyében ki hirdetni s. a. t.

A' déli Prussiai fő kórmány szék is illyetén királyi parantsolatot hirdettetett ki a' királynak különös parantsolattyára a' lakosok közt: 1. Mint-hogy egy hiv jobbágy sem köteles más idegennek, hanem égyedül törvényes ura parantsolatyainak engedelmeskedni: ahozképest egy magistratusnak, és egy birtokos úrnak sins jussa a' lakosokat és parasztokat pártosságra indítani, sőt inkább köteles magát az illy törvénytelen parantsolatoknak ellenébe szegezni. 2. Ahoz képest minden várási és falusi lakosnak déli Prussiában, az ő Felsége nevében keményen meg parantsolatik, hogy az insurgenseknek se embert, se lovat, se fegyvert, se pénzt, se kenyeret, se eleséget ne adjanak, sőt azokat, a' kik ezt mi veléndik, illendő helyen vagy vádollyák el, vagy adgyák kézbe. 3. Kiváltképen, pedig a' parasztság a'ra intettetik, hogy ne engedje magát az insurgensek fényes, de tsalárd igiretei által meg vakittatni, melyet ha miveléndenek, mind az örökös szolgálat alól ki-fognak vétettetni, mind vallásoknak szabados gyakorlásában meg hagyattatni. Sőt még azoknak a' parasztoknak is, a' kik már meg engedték magokat az insurgensek által vakittatni, hogy ha fegyvereiket le tészik, és honnyaikba vissza téréndenek, királyi kégyelen és védelem igirtetik. *Posenben Aug. 31. ik napján 1794. ik esztendőben.*

Magyar Ország.

Sáros Vármegyéből Aug. 25. napján. A' Kü-kömezői határban, Aug. 6. ik napján, 5 D-vins regementebeli Qláh desertorok, este felé két konyhót fel prédálván, az utólsobban talált juhász által magokat éjjel a' helységbe vezettetni parantsolták, olly fel tétellel léven, hogy az ottan lakó uraságnak jószágait is fel dulhassák. Azomban a' juhász rövidebb uton bé küldvén egy pos-

tát az ott lakó fő szolgabíróhoz, jelentést tett a' desertoroknak szándékjokról. Ez is kötelessége szerént leg ottan rendeléseket tett, egynéhány izmos falusi embert eleikbe ki küldött, a' kik öfzve akadván a' falun kívül az említett desertorokkal, kényszerítették őket, hogy adnák fel magokat. De ezek nemtsak nem engedelmeskedtek a' parasztoknak, sőt inkább keményen védelmezték magokat, nállok lévő fegyvereikkel, 's meg is sebesítettek egynéhányat a' parasztok közül. Lárma esvén a' helységben, a' harangok meg vonattak, a' kötség öfzve szalatt, a' desertorokra rohant, és minnekutánna sok ütések és sebek által el fárasztották vólna őket, mind az ötöt el fogtak, kiknek ketteje a' kapott sebben egynéhány óra múlván a' leikét ki fujta, hárma pedig *Kassára* küldetett, a' kik kérdésre huzattatván meg vallották, hogy rajtok kívül még húszan legyenek eggy tolvaj társaságban.

BCU Cluj / Central Library Cluj
Elegyes Tudósítások.

Talám ugyan soha sem vólt *Trier* városa fzmórubbb környülállások közzé helyheztetve, mint most. *Aug. 20* ik napján 600 szekeret kívántak a' körül belől fekvő helységektől a' *Frantziák*, mellyek következett napon ki álván, borral, kenyérral, lisztel, posztóval, bõrrel, vászonnal, vassal s. a. t. meg rakattatva, *Frantzia Országba* küldettek; de a' mellyek közzül egynéhányat el csiptek a' magyar huzárok. A' *Treviri* fő templomot, mellybe eleinte lovaikat kötötték, már most magazinumá változtatták által, mellybe az általok gyűjtetett gabonát ki nyomtatták. *Trier* városától magától hat millió livrát kívántak a' *Frantziák*. Ugyan ott erőssen bé sántzolták magokat.

Jourdan Fr. Generálnak készüléteiből azt lehet sajdítani, hogy ő a' *Maas* mellett táborozó seregeinkre akar ütni. Ide 's tova való mozdulásai azt mutatták, hogy a' *Limburgi* hertzeg-

ségen akar által rontani; és ármádiánkat alkalmas tabor helyéről ki mozdítani. A' Frantzia ármádiának nagyobb része *Hui* és *Lüttich* közt fekszik.

Erdély Ország.

Mélt. Gróf *Mikes János* Ur helyébe, az Erdélyi Kir. Táblára méltoztatott ő Felsége, ugyan azott Kir. Táblán, szám felett való Táblá Birót, *Tamásfalvi Tury József* urat, rendes Táblá Biróvá tenni; az ottan volt Protocollista, K. Szentléleki *Kozma János* urat pedig, 400 forint pensióval nyugodalomra bocsátani.

Jelentés.

Tekéntetes Nemes Mosony Vármegyében, *Parendorf* nevezetű helységben lévő Királyi Posta Hivatal eladattatik; következőképpen, a' kinek szándéka vagyon, ezen Postai Hivatalt megvenni, akár *Parendorfon*, az Postai Hivatalnál; akár pedig *Szabad Királyi Komárom Várossában*, a' meghalálozott Posta Mester N. *Kelecsényi Mihály* Urnak Özvegyénél magát jelentheti.

Ezen Postai Hivatalnál, a' *Bécsi, Posonyi, Sopronyi, Györi, és Horvát Országban* vezető országos utak, mindnyájan öszve ütköznek; s e' szerént az utazók sokan lévén, a' Postai Hivatalnak, nagyon szép hasznót szoktak bé hajtani. Vagyon meg lenetős épület, mellyben találkoznak három szobák, két kamarák, két istálló, mellyek közzül egyik nyóltz lóra, a' másik pedig négyre elegendő. Vagyon egy ököristálló is. — Ezen kívül vagyon egy fél fedeles kotsi; egy Posta, és egy ordinári kotsik, két gazdasághoz való paraszt-kotsik, ekék, vas-fogasok; egy szóval mind azok, a' mellyek, a' paraszt gazdasághoz meg kívántattnak. — Tíz, 16 két ökor, annyi szántó földek tizenkilentz darabokban, hogy ezen földeknek fele, ugarúl hevervén leg. alább is minden elztendőben el lehet vetni száz-húsz mérőt. — Vagynak még két jó nagy kertek is, a' Postai funduson kívül, a' mellyeket, a' meg vejendő, úgy használhat, a' mint ő nékie tettik. —

D. D. S.